

Machiavelli: Om fyrsten og krigsvæsenet

5 *Niccolo Machiavelli (1469-1527) var han både forsker, forfatter og politiker - bl.a. virkede han som embedsmand og udsending for sin fødeby Firenze. Efter en omvæltning i byen Firenzes styre i 1512 helligede Machiavelli sig helt sit litterære og videnskabelige arbejde, hvilket i 1513 resulterede i hans værk "Fyrsten" (udgivet 1532). Heri gav han gode råd til sin samtids fyrste ud fra et håb om, at den, der fulgte hans råd, ville kunne samle Italien til én stat fri for udenlandsk dominans.*

10 For en fyrste er det nødvendigt at bygge på en fast grundvold, da han ellers ufejlbarlig må bukke under. Den faste grundvold, som alle stater, nye og gamle, såvel som blandede, må bygges på, er gode love og gode våben; og da der ikke kan være gode love, hvor der ikke er gode våben, og omvendt, hvor der er gode våben, også må være gode love, vil jeg ikke opholde mig med at undersøge lovene, men kun tale om våbnene. [...]

15 *[I det følgende gennemgår Machiavelli forskellige emner m.h.t. krigsvæsenet og staternes militære organisation. Bl.a. konkluderer han, at en fyrste ikke må være afhængig af lejetropper eller fremmede hjælpetropper, men bør basere statens forsvar på statens egne indbyggere. Desuden konkluderer han:]*

20 En fyrste bør derfor ikke have anden tanke og formål eller udvælge sig noget andet håndværk end krigsvæsenet og dets indretning og uddannelse; thi dette er det eneste håndværk, der forlanges af en hersker, og er af en sådan vigtighed, at det ikke alene opretholder dem, der er fødte fyrster, men ofte hæver privatpersoner til denne værdighed. På den anden side ser man, at når fyrsterne har været mere optaget af vellevned end af krigen, har de mistet deres stater. Og den vigtigste årsag til at man mister dem, er, at man foragter dette håndværk; ligesom midlet til at erhverve dem er at være mester i denne kunst. [...]

30 *Il Principe*, uddrag af kap. 12 og 14. Overs. J. C. Barh: *Machiavelli – Fyrsten*, Kbh. (1876). Sprogligt fornyet.